

NOTULEN van de openbare en besluitvormende raad van de gemeente Diemen, gehouden op 29 juni 2023 in het gemeentehuis in Diemen, aanvang 20.00 uur.

Aanwezig:

(*fractievoorzitters)

Voorzitter	E. Boog
GroenLinks	E. Bouwhuis, T.A.C. de Bruijn, N. van Engelen, H. van 't Riet*, Y. Yildiz-Kaya
Ons Diemen	W. Advokaat*, A.S. de Jong, J. de Jong
D66	S.E. Muijs, R. Poelwijk*, O.U. Ramautarsing
VVD	J.A. Jägers, E.H. Timmer*, V.A. Voermans
PvdA	W.K. van Es, F.W. Geerts, S. Kuilman*
Ouderenpartij Diemen	E.S. den Heijer, P.A. Prins*
Onafhankelijke Partij Diemen	M. Grishaver, A.R. van Marion*
College	M. Everhardt, J.D.W. Klaasse, J. Prins, M.A. Sikkes-van den Berg alsmede G.T. Wildeman (gemeentesecretaris)
Notulist	J.B. Kammeraad
Griffier	W. van Zanen

Afwezig: H.J. Berkhout (D66), J.A.C. van Heumen (OD)

1.A Opening en mededelingen van de voorzitter

De VOORZITTER: van harte welkom bij deze raadsvergadering. Ook hartelijk welkom aan onze gasten vandaag op de publieke tribune en ook de kijkers thuis kan ik tegenwoordig zeggen. Hierbij open ik de vergadering.

Ik heb bericht van verhindering van de heer Berkhout en van de heer Van Heumen.

1.B Vaststelling agenda

Mevrouw RAMAUTARSING: dank u voorzitter. Mijn verzoek is om agendapunt 7 van hamerstuk naar bespreekstuk om te zetten.

De VOORZITTER: dan zullen we dat agendapunt bespreken na agendapunt 3. Dat wordt dus het nieuwe agendapunt 4 en dat gaat over de jaarstukken 2022 en begroting 2024 GR OGZ Amstelland. Dus daar gaan we straks over spreken.

De heer BOUWHUIS: dank u voorzitter. De raadsleden kunnen het al zien op de agenda want we hadden vorige week bij de behandeling van de jaarstukken een motie aangekondigd maar het lijkt ons passender om die te behandelen als motie vreemd aan de orde en zo is dus ook als zodanig geagendeerd.

De VOORZITTER: prima, met uw goedkeuring zullen wij dat bespreken na agendapunt 4. Dat wordt dus het nieuwe agendapunt 5, dan zullen we de motie vreemd aan de orde van de dag bespreken.

1.C Vragen van het publiek aan de raad

De VOORZITTER: er hebben zich 3 mensen gemeld om aandacht te vragen voor het onderwerp. De heer Briels namens het comité Redt de bomen aan de Ooster Ringdijk, mevrouw Tilman en mevrouw Van der Meijden.

De heer BRIELS: beste leden van de gemeenteraad en overige aanwezigen. Mijn naam is Bart Briels, bewoner van de Tobias Asserlaan. Ik spreek namens de opstellers van het raadsadres Redt de bomen dat vandaag op de agenda staat. Vooropgesteld, prachtig dat dit gebied rondom de Ooster Ringvaart een opknappbeurt krijgt. Er zitten mooie elementen in. In het voorafgaande proces heeft de gemeente haar uitgangspunten geformuleerd en hebben inwoners hun wensen kenbaar kunnen maken. Het mooie was dat de uitgangspunten van de gemeente en de wensen van inwoners goed op elkaar aansloten. In één korte zin samengevat zoveel mogelijk groen en niet meer parkeerruimte. Jammer dat in het uiteindelijke ontwerp daar weinig tot niets van terug te vinden is. Integendeel zelfs, er worden veel meer bomen gekapt dan in ons voorstellingsvermogen mogelijk was en er komt veel meer parkeerruimte en ja, het klopt, er worden ook nieuwe bomen geplant maar het zal decennia duren voordat de nieuwe inrichting enigszins groen is en zo groen als nu zal het nooit meer worden. Nooit meer wandelen langs die prachtige populieren en nooit meer genieten van het geruis van bladeren is waardoor je je eerder aan zee waant dan wonend langs de A1 en de A10.

De voorgestelde uitwerking leidt tot permanent minder bescherming tegen de neerslag van fijnstof, tot permanent minder opname van stikstof, minder afgifte van zuurstof en tot permanent minder bescherming tegen de geluidsproductie van de A1, de A10 en spoorweg en het huidige plan zou een enorm verlies betekenen aan schaduw en koelte die de bomen die er nu zijn ons bieden, zo enorm waardevol in deze steeds warmere zomers.

Wij vragen u als gemeenteraad om nog eens kritisch naar het eindontwerp te kijken en daarbij de eigen uitgangspunten en ingebrachte wensen van inwoners als maatstaf te nemen. Wij willen u daarbij graag helpen. Wij bevelen het volgende aan. Het gaat om 6 aanbevelingen.

1. Heroverweeg de planning om 155 bomen te kappen. Zieke bomenkap uiteraard en bekijk of alle andere bomen niet kappen maar verplaatsing en/of snoeien een optie is. De populieren langs het Ajaxpad niet kappen maar snoeien.
2. Heroverweeg de uitbreiding van parkeerruimtes in meer vierkante meters die ten koste gaat van de groene ruimtes inclusief de prachtige esdoorns die er deel van uitmaken.
3. Heroverweeg om de bosschages rond de flats en de bosschages langs het voetpad te verwijderen. Het verwijderen van alle bosschages is niet alleen esthetisch onbegrijpelijk maar het is ook schadelijk voor de aanwezige fauna, vogels en kleinere dieren als egels.
4. Graag ook aandacht voor rolstoelvriendelijke paden. Het meanderende pad aan de noordzijde van de flats is een heel leuk idee. Verzoek om dit pad uit te voeren met materiaal waarop rollators, kindervagens en rolstoelen kunnen rollen en daarom geen schelpen.
5. Kijk nog eens naar de positie van de bruggen en het aantal daarvan. Dat kan schelen in het aantal bomen dat gekapt moet worden.
6. Betrek de huidige bewoners bij de verdere uitwerking van de planvorming. Wij zijn bereid om daarin een ondersteunende rol te spelen. Om te beginnen, kom eens langs. Wij leiden u graag rond. Een mailtje naar Annelies van Manen volstaat voor het plannen van een rondleiding a.e.c.van.manen@upcmail.nl. Dat heeft u misschien voor u liggen. U bent van harte welkom.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. Ik vind het toch wel bewonderingswaardig dat u van het recht van een inspraakreactie gebruik maakt. We moeten dit doornemen maar in ieder geval bedankt voor het inspreken. We laten horen wat ons standpunt is maar in ieder geval bedankt voor het inspreken.

Mevrouw TILMAN: geacht bestuur en geachte aanwezigen. Ik ben mevrouw Tilman en ik woon in de Tobias Asserlaan en ik heb hier 3 jaar geleden ook een pleidooi gehouden. Dat komt overeen met wat ik vanavond ga vertellen maar ik hoop dat het nu wat meer helpt. Bart Briels heeft zojuist in het kort de bezwaren samengevat die onze actiegroep ertoe heeft gebracht om vanavond te pleiten voor een herziening van het plan om 155 bomen te kappen in onze buurt. Ik maak deel uit van deze groep maar wil hier graag nog iets aan toevoegen en dit op persoonlijke titel.

Ik wil beginnen met een positieve opmerking. De plantsoenen in Diemen worden steeds mooier. Op steeds meer plaatsen is er een grote variatie aan fraai bloeiende planten te bewonderen. Mijn complimenten aan u en aan de verzorgers van al dit moois. Drie jaar geleden stond ik hier dus ook om te pleiten voor het behoud van bomen die destijds opgeofferd moesten worden voor de geplande ondertunneling van het spoor. Dat was een noodzakelijke operatie in tegenstelling tot het huidige plan waar zonder blikken of blozen 155 bomen voor zouden moeten verdwijnen. Ziek verklaard, overbodig verklaard of in de weg staan en al het struikgewas erbij. Wie bedenkt zoiets? Dit staat haaks op het huidige klimaatbeleid waarin bomen een belangrijke rol spelen. Luchtvervuiling en klimaatontwikkeling maken ons en onze planeet iedere dag zieker. Wetenschappers waarschuwen ons steeds dringender dat we zo snel mogelijk een andere weg moeten inslaan. Vergroening speelt daarbij een belangrijke rol. Het aanplanten van meer bomen, meer groen betekent een aanzienlijke verbetering zoals op veel plekken is geconstateerd maar daar is tijd voor nodig en uiteraard, belangrijk is het zorgvuldig omgaan met de bestaande oudere bomen.

Ik wil u als gemeenteraad erop wijzen dat deze bomen behoren tot ons erfgoed. Ze zijn niet van u, ze zijn van ons allemaal en uw taak is om ze zorgvuldig te beheren. Ze voorzien met hun schoonheid, hun statigheid, hun weldadige schaduw in onze behoefte aan natuur in onze leefomgeving. Dit kleine gebied is juist daarom zo'n rijkdom omdat het jarenlang met rust gelaten is, niet geschoffeld en aangeharkt en daardoor vanzelf een stukje wilde natuur is geworden. Misschien heeft u daar persoonlijk niet zo'n oog voor maar ik verzeker u dat dat voor velen onder ons en zeker de ouderen een eerste levensbehoefte is. Wij gaan weinig of helemaal niet meer op reis. Ook boswandelingen staan niet meer op het programma maar de compensatie die onze huidige groene omgeving ons nu nog te bieden heeft moet u niet onderschatten.

Tot slot heb ik nog een idee. Zou u willen nadenken over de mogelijkheid om een of meer bomen die nu bedreigd worden te laten adopteren tegen een redelijke vergoeding, over te maken aan de gemeentekas waaruit onder andere onderhoud van het groen betaald zou kunnen worden? Daarover zou ik graag met u in gesprek willen gaan maar allereerst willen wij u dringend verzoeken de huidige plannen te herzien en samen tot oplossingen te komen zodat wij straks niet opgezadeld worden met een kale steriele grasvlakte en vanuit onze ramen uitzicht op halfllege parkeerplaatsen en de schermen van de snelweg.

De heer PRINS: dank u voorzitter. Dank voor uw betoog. U was hier inderdaad een paar jaar geleden ook. Ik kan mij bijna niet voorstellen dat u niet betrokken bent geweest bij de inspraak en overleggen die hebben geleid tot dit ontwerp.

Mevrouw TILMAN: ik heb een aanzienlijk verlies in mijn privéleven geleden. Mijn man is overleden en daarna ben ik een tijdlang niet tot veel in staat geweest. Ik ben nu wat sterker.

De heer PRINS: dan ontgaat mij de vraag want als ik u zou vragen wat is er dan misgegaan, dan hebt u net gezegd wat er in uw persoonlijke leven is gebeurd en misschien moet ik het aan de volgende inspreker vragen want wij hebben namelijk ook alle gegevens gehad over het proces van de inspraak. Wat is er misgegaan want wij zijn als raad wel op de hoogte gehouden van het proces? We zijn er verder niet bij betrokken geweest maar er is behoorlijk overleg en inspraak geweest en dan ben ik in die zin wat verbaasd dat nu bij het definitieve ontwerp deze reacties komen maar dat is misschien eerder een vraag aan het college dan aan de insprekers.

Mevrouw TILMAN: er is inspraak geweest en daar zijn allerlei mensen bij betrokken geweest die hier aanwezig zijn en er zijn beloftes gedaan, er zijn dingen gezegd maar die kloppen dus niet met de plannen zoals ze er nu liggen. Er is toen niet gezegd dat er 155 bomen zouden sneuvelen. Er is over kleinere aantallen gesproken. Er is niet gesproken over het vergroten van de parkeerplaatsen. Dat was toen niet aan de orde. Dus intussen is er een ontwikkeling geweest waar wij helemaal geen invloed hebben gehad of ik er nou wel bij was of niet.

Mevrouw VAN DER MEIJDEN: goedenavond gemeenteraad. Dank u wel dat ik ook een woordje mag zeggen. Ik ben mevrouw Van der Meijden en ik woon in de Tobias Asserlaan en ik wilde het graag vanuit de biologische kant bekijken omdat ik nu eenmaal biologe ben. Daar is nou een heel moeilijk punt in het plan gekomen wat biologie betreft want de bomen die daar staan op de Tobias Asserlaan en de Martin Luther Kinglaan. Dat is een buffer tegen de uitlaatgassen van alle voertuigen die over de A10 rijden. Daar komt een enorme hoeveelheid stikstof vandaan die niet te onderschatten is en het verkeer zou dus nog toe kunnen nemen en als die bomen weg gaan, dan komt het stikstof over de Tobias Asserlaan en de Martin Luther Kinglaan en dat geeft een enorme vervuiling van de lucht. Daarbij komt dat als de bomen omgehakt worden de bomen ook stikstof afgeven. Bomen hebben de neiging om stikstof op te nemen en zuurstof af te geven wat een biologisch proces is. Dat weet iedereen misschien wel en daardoor kunnen wij mensen leven en gezond blijven. Als u die bomen weghaalt krijgen we een enorme luchtvervuiling. Dat komt over de Tobias Asserlaan en de Martin Luther Kinglaan en nog verder en dat geeft een enorm gevaar voor de volksgezondheid.

Daarom wil ik graag vragen durft u het op uw geweten te hebben om deze uitlaatgassen vrij te laten gaan over alle mensen, jong en oud, en verantwoordelijkheid te nemen dat eventueel een grotere kans bestaat op longkanker? Dit was mijn verhaal en ik hoop dat daar wat mee gedaan wordt en mijn vraag is dus durft u de verantwoordelijkheid aan. Ja of nee?

De heer PRINS: dank u voorzitter. We zullen dezelfde vraag stellen aan u. Bent u ook betrokken geweest bij de inspraak en al die overleggen die er zijn geweest, in de georganiseerde inspraak en participatie in de afgelopen 3 jaar?

Mevrouw VAN DER MEIJDEN: daar is ongeveer hetzelfde verhaal verteld. Daar ben ik bij betrokken geweest maar ik ben nu zeer teleurgesteld.

De heer DE BRUIJN: dank u voorzitter. Allereerst wil ik de insprekers bedanken voor hun moeite en dat ze hier vanavond zitten om ons toe te spreken. Dat kunnen wij ontzettend waarderen. We snappen dat er hoge emoties zijn over het weghalen van om en nabij 150 bomen. Wel ziet GroenLinks Diemen de waarde van het bij planten van 250 bomen wat 100 bomen meer zijn dan vandaag is. Mijn vraag aan u is, ondanks het verwijderen van deze bomen en dat is ook aan de andere 2 insprekers, kunt u zich verder wel vinden in het voorgestelde concept?

Mevrouw VAN DER MEIJDEN: nee, zeker niet. U geeft geen antwoord op mijn vraag. Durft de raad de verantwoordelijkheid aan dat er de kans is op meer longkanker bij de bewoners, jong en oud? Daar vraag ik om. Wilt u daar de verantwoordelijkheid voor nemen?

De VOORZITTER: dat is het beetje lastig van dit agendapunt. Het is vragen stellen. Dus ik begrijp uw punt maar het is niet zo dat de raad vanavond al moet aangeven of ze wel of niet wil heroverwegen. Het is wel even goed om dat duidelijk te zeggen. Het is niet zo dat raadsleden verplicht zijn om te reageren. Het kan ook zijn dat zij na vanavond en ook na de reactie van de wethouder zich nog willen beraden. U heeft ook nog een uitnodiging gedaan om langs te komen en dan is het aan de raad.

Mevrouw VAN DER MEIJDEN: het gaat om het gevoel van de verantwoordelijkheid.

De heer POELWIJK: dank u voorzitter. Misschien niet zozeer een vraag maar wel een toelichting. Wij hebben natuurlijk ook die plannen in een eerdere fase gezien. Wij zien er nu het definitieve ontwerp van. Mijn ervaring en mijn beeld is altijd dat de herinrichtingen in Diemen altijd heel zorgvuldig gaan en dat er goed naar bewoners geluisterd wordt en dat daar ook invulling aan wordt gegeven. Daarom zou ik ook graag willen horen hoe het college kijkt naar hoe dit proces is gegaan omdat dit in vrijwel alle gevallen heel zorgvuldig gebeurt en ik heb eigenlijk de overtuiging dat het hier ook is gebeurd. Dus daarom wil ik graag die extra toelichting.

Wethouder SIKKES: dank u voorzitter. Ik begrijp de emoties want waar bomen weg moeten is er motie. Dat is altijd zo en dat zal ook altijd zo blijven. Wij gaan daar wel secuur mee om en daarom zou ik toch nog een beetje chronologisch door dit verhaal heen willen gaan om op die manier ook eventjes voor uw raad. Ik begrijp dat u natuurlijk alle stukken heeft gelezen maar het is toch fijn om het eventjes hardop neer te zetten en wellicht ook nog wat duidelijkheid te kunnen verschaffen in bepaalde zaken.

In 2020 zijn wij als college begonnen met het plan om de parkeerplaatsen bij de Tobias Asserlaan en de Martin Luther Kinglaan te gaan opknappen. Daarbij hebben wij ook gezegd dat wij de Ooster Ringdijk kwalitatief omhoog willen brengen. Wij willen daar een plek maken waar mensen kunnen ontspannen, waar mensen kunnen recreëren, waar mensen van de natuur kunnen genieten, waar mensen met hun hond kunnen wandelen en waar mensen ook daadwerkelijk de buffer kunnen ervaren die zijn nu ook ervaren. Dit zijn ook punten die ik nu noem die uit de enquête zijn gekomen en die wij hebben voorgelegd aan de inwoners die daar direct omwonenden zijn. Dus dit zijn als het goed is herkenbare punten.

Vanuit die wensen zijn wij richting een schetsontwerp gegaan. Tijdens het schetsontwerpproces is er vooral gekeken naar hoe kunnen wij die wensen op een manier verbeelden zodat we er een gevoel bij krijgen van hoe ziet het er dan uit. Ten tijde van het schetsontwerp is ook het idee naar voren gekomen of wij wellicht wat kunnen doen met de wateropvang door bijvoorbeeld het waterpeil te verlagen van de Ooster Ringvaart om op die manier als er hevige regenbuien zijn daadwerkelijk ook dat water te kunnen bergen en ook om de mensen aan de Diemerkade wat minder natte kelders te kunnen bezorgen. Dus dat hebben we daarin meegenomen.

Dat alles heeft geleid tot het voorlopig ontwerp waar u ook over bent geïnformeerd en daar zit een, en daar ga ik ook meteen mijn excuses voor aanbieden, naar dingetje in. De tekening in het voorlopig ontwerp klopt maar als u daar de rondjes gaat tellen van de te kappen bomen komt u op meer uit dan 63. Dat is het getal dat erin staat. Daar zijn wij achter gekomen. Iedereen kan ook het originele voorlopige ontwerp inzien. Dan zult u zien dat tellen meer oplevert dan het daadwerkelijke getal wat erin staat. Dat heeft ermee te maken, het is een heel vervelend excuses maar het is echt waar, bij het tellen van het Excelsheet is

niet het goede vinkje aangevinkt waardoor dus de optelsom niet klopt maar ga het natellen, en dat kunt u gewoon doen met de kopieën die u heeft die u destijds van mij heeft gekregen of die de inwoners hebben kunnen downloaden van de site, en dan kloppen die getallen wel en dan gaat het om 122 te kappen bomen. Daarnaast 19 te kappen bomen vanwege het ontwerp en 3 te verplanten bomen.

Dan is vanuit het voorlopig ontwerp de wens van een aantal inwoners gekomen omdat zij zaten met het heen en weer rijden auto's die altijd weer terug moesten rijden, vooral de pakketdiensten, de busjes et cetera, of er wellicht een lus kon komen. Als mensen iets aangeven en wij kunnen daaraan tegemoetkomen zonder dat dat al te veel doet met de omgeving dan wel met het groen, zullen wij daar altijd naar kijken. Wij hebben dat in al onze wijsheid gedaan en hebben die lus toegevoegd. Dat heeft geleid tot een minimale maar toch enigszins een vermindering van het aantal parkeerplaatsen, welgeteld 3.

Wij hebben die 3 voorgelegd aan onze stedenbouwkundige. Die heeft gezegd laten wij die 3 toevoegen aan de laatste flat in de meest linkerhoek en daarvoor is de keus gemaakt om niet 3 losse individuele parkeerplaatsen toe te voegen maar een hele rij. Daar werden wij dankzij 2 inwoners uit die flat op geagendeerd en het college is ook voornemens op voorstel van mij maar ik moet de inwoners daarvoor mijn dank uitspreken want wij hebben nogmaals geteld en wij hebben nogmaals gekeken en die rij parkeerplaatsen is niet nodig. Dus die gaat er ook uit. De bomen die daar staan blijven behouden want wij gaan niet onnodig parkeerplaatsen neerzetten als die niet nodig zijn. Dat eventjes over het gelopen proces richting het definitieve ontwerp.

In het definitieve ontwerp hebben wij gekeken naar hoe kunnen we de verbinding het beste maken met het water, ook de waterbeleving, ook wellicht een waterlocatie waar kinderen en ook volwassenen op een veilige manier zouden kunnen zwemmen. Dus daar hebben we breed naar gekeken en dat maakt dus ook dat je daar dus ook gaat kijken hoe je dat water kunt bereiken. Dus voor het ontwerp zowel voor een speelplaats als voor de waterbeleving zullen er 35 bomen moeten wijken. Dat is inderdaad waar. Daar hoeven we niet voor te kiezen, dat geef ik meteen eerlijk toe, maar we hebben ook onszelf de opdracht gegeven samen met de inwoners die het eerste traject al hebben ingevuld, dat ze kunnen recreëren, dat er een speelvoorziening moet zijn voor 6-12 jaar want daar ontbreekt het aan in Ruimzicht West. Dus daar graag aandacht voor in de Ooster Ringdijk. Dat is een expliciete wens, dus die hebben we ook daarin verwerkt.

Dan lijkt het mij goed dat ik nog een paar losse puntjes daarin pak. Eentje wat een goede is om te benoemen zijn de Canadese populieren die aan het pad zitten parallel aan de spoorweg. Het probleem met de Canadese populieren is dat die takkensterfterisico hebben en dat vind ik altijd heel erg vervelend want dat betekent dat ik moet kappen omdat ik dat anders niet meer als veilig kan waarborgen en als er een tak afbreekt is de gemeente verantwoordelijk.

Dus het gaat niet over budgetten zeg ik even tegen mevrouw Tilman als antwoord voor beheer omdat mensen ze moeten adopteren, het is onveilig en als u zegt, mevrouw Van der Meijden, durft de raad het risico te nemen op fijnstof en longkanker. Ik moet ook voor de veiligheid van de inwoners staan die daar lopen en dat is ook de afweging die ik moet maken en ik doe ook een beroep op de verantwoordelijkheid van de raad daarin. Wij doen altijd externe onderzoeken met betrekking tot de boomeffectanalyse zoals u dat ook gewend bent en zoals u ook weet zijn dat dagkoersen. Dus Diemen maakt een risicotaxatie. Het is ook een taxatie. Wij kunnen niet zeggen deze boom stort in op 1 januari 2024. Was het maar zo want dan konden wij ook op dat moment de boom kappen voordat dat het geval is. Dat is niet zo, dat weten we niet. Er wordt een risicotaxatie gemaakt maar voordat wij gaan kappen. Sterker nog, voordat wij de vergunning aanvragen doen wij nogmaals een toets en voordat wij gaan kappen doen wij nogmaals een toets. Dus wij willen zeker weten dat de boom een dusdanig gevaar oplevert dat die ook daadwerkelijk gekapt moet worden want wij kappen

niet voor onze lol en wij planten niet voor onze lol. Dat misschien nog wel maar niet als het niet nodig is. Dus dat wil ik echt hier gezegd hebben. Wij zullen nog meerdere malen terugkomen en wij komen er. Volgens mij was het mevrouw Tilman, niet geschoffeld en niet aangeharkt had ik even opgeschreven. Wij komen op de Ooster Ringdijk. Onze mannen van het groenbeheer komen daar. Ze zijn er laatst nog geweest na het onweer om bliksemschade in bomen te constateren en om te kijken hoe we daarop moeten handelen. Onze mannen en vrouwen komen daar meerdere keren per maand. Dus dat is wel goed om u te realiseren.

Dan nog 2 dingen die goed zijn om nog eventjes te zeggen. We zijn nog niet klaar. Ook niet met de participatie want ik hoor een aantal momenten de bosschages genoemd worden. Wat voor bosschage het wordt, of het de oude bosschage wordt, daar wordt niks over gezegd en dat heeft een reden. Het beplantingsplan gaan wij nog met de inwoners in participatie bespreken. Dat kan betekenen dat de bosschages als zodanig blijft staan. Daar gaat ook een brief over uit zodat we weer een fase verder kunnen. Dat hebben we op meerdere locaties op deze manier gedaan want wij vinden het belangrijk om juist de inrichting van zo'n groengebied naast een woonwijk met de inwoners samen in te vullen. Dus ook met betrekking tot de bosschages komen wij echt nog bij de inwoners terug. Dat geldt ook voor de toegankelijkheid want ook het materiaal voor de paden is nog niet bepaald. Dus daar gaan we ook graag het gesprek over aan met de inwoners om te kijken dat het op een manier is dat de inwoners daar het meeste profijt bij hebben en inwoner is voor mij wel een breed begrip want dat is de inwoner die daaraan woont maar ook de inwoner die er gebruik van maakt want een groengebied is een onderdeel van ons wandellandschap in heel Diemen. Dus op die manier willen wij het ook inkleden.

De VOORZITTER: ik dank de sprekers voor het heldere signaal dat ze hebben gegeven. Goed dat u dit onder de aandacht heeft gebracht. Ik heb de wethouder gehoord dat er in ieder geval ook een wijziging wordt voorgelegd op het ontwerp aan het college. Dus dat zal in ieder geval gebeuren en ik heb de wethouder ook horen zeggen dat op onderdelen ook nog participatie zal plaatsvinden, met name als het gaat om de bosschages en de toegankelijkheid en verder is ook een duidelijke oproep gedaan aan de gemeenteraad. Het is verder aan de gemeenteraad hoe zij dat weegt vanavond, uw inbreng en de reactie van de wethouder. Dus de raad is in de gelegenheid om daar nog verder over na te denken. Als de sprekers nog aanvullende informatie hebben kunnen zij dat altijd doen toekomen aan de raad. Dus ik wil u hartelijk dankzeggen voor uw inbreng. Het is volgens mij een heel duidelijk signaal en hiermee sluit ik dit agendapunt af.

1.D Ingekomen stukken

Mevrouw MUIJS: dank u voorzitter. Waarschijnlijk was u het al van plan maar wij zouden graag bij punt 5 een afschrift van het antwoord van het college ontvangen en over stuk 10, het onderzoeksrapport naar het dak- en thuislozenbeleid, het verzoek aan de wethouder of hij misschien schriftelijk zou kunnen reageren op de aanbevelingen die in het rapport worden gedaan.

De VOORZITTER: dat afschrift is sowieso toegezegd want dat is standaard.

Wethouder EVERHARDT: dank u voorzitter. U vraagt mij om met een schriftelijke reactie te komen op punt 10 en dat kan ik u toezeggen.

1.E Terugkoppeling ideeënmarkt door de vicevoorzitter van de raad

Mevrouw VAN 'T RIET: dank u voorzitter. Op 8 juni vond de eerste Diemense ideeënmarkt plaats. Inwoners konden daar hun ideeën om Diemen leuker, mooier en beter te maken presenteren aan de raadsleden en fractieopvolgers. Er werden 4 ideeën gepresenteerd. Alle aanwezigen waren enthousiast over de gesprekken die hierna in een gezellige en informele sfeer plaatsvonden. Na de ideeënmarkt hebben alle raadsfracties de ideeën besproken en besloten om met 3 van de 4 ideeën aan de slag te gaan. Voor het vierde idee is een andere oplossing besproken.

De ideeën die door de raad gesteund worden zijn zonnebrandpalen in Diemen. Dit idee is bedoeld om de bewustwording over huidkanker, de meest voorkomende vorm van kanker, te vergroten en het gebruik van zonnebrandcrème te stimuleren. Goed insmeren is een van de belangrijkste manieren om deze ziekte te voorkomen. Inwoners en andere bezoekers kunnen zich met deze zonnebrandpalen gratis insmeren met zonnebrandcrème. Voor deze zomer worden als pilot 2 zonnebrandpalen geplaatst. Deze palen komen te staan op het Van Markenplantsoen en de ingang van de parkeerplaats bij het Diemberbos.

Culticlub Diemen. Het plan is om inwoners met een verschillende achtergrond op reguliere basis met elkaar in contact te brengen om zo culturele uitwisseling te stimuleren. Verdere uitwerking van dit idee volgt in overleg tussen de ambtelijke organisatie en de indieners.

Een volkstuin bij de Martin Luther Kingflats. Dit zou een tuin moeten worden waar buurtbewoners gezamenlijk kunnen tuinieren en elkaar kunnen ontmoeten. Voor het verder brengen richting uitvoering is hierover het contact gestart tussen de indiener en de ambtelijke organisatie.

Zoals hieruit blijkt, de raad is enthousiast over de ideeënmarkt en vooral ook over het feit dat er daadwerkelijk ideeën zijn ingediend en we willen de indieners dan ook bij deze nogmaals heel hartelijk danken.

De VOORZITTER: helder en ik ga ervan uit dat er brede steun is voor deze lijn. Dat is het geval. Mooi, dus op weg naar een tweede ideeënmarkt volgend jaar.

1.F Mededelingen van het college

Wethouder EVERHARDT: dank u voorzitter. Vanavond wil ik de raad weer een update geven van de wachtlijsten aanvragen Wmo, jeugdzorg, Participatiewet en armoederegelingen waarbij ik dus inga op de Wmo en de Participatiewet en de minimavoorzieningen en mijn collega, de heer Sikkes-van den Berg, iets zal vertellen over de jeugd.

Allereerst de Participatiewet en de minimavoorzieningen. Bij de vorige 2 updates heb ik u al aangegeven dat er geen wachtlijsten voorkomen en dat is nog steeds het geval. Ook in het incidentele geval dat een wettelijke termijn langer duurt is dat vaak het gevolg van, en dat heb ik u de vorige keer ook gemeld, dat de informatie niet tijdig of volledig is aangeleverd waardoor hersteltermijnen moeten worden gegeven en daarmee wordt dan ook de wettelijke afhandeltermijn verlengd. Voor de Wmo zien we een heel gunstig beeld. De stand op 20 juni was dat er 30 wachtenden op de wachtlijst stonden met een wachttijd van 4 weken en eind maart, toen ik u rapporteerde hierover, waren er nog 88 wachtenden en de langste wachttijd 8 weken en eind januari waren er 142 wachtenden met een wachttijd van 17 weken. Dat laat al zien dat er enorm hard is gewerkt en dat die wachtlijsten echt behoorlijk zijn teruggedrongen. De bezetting is op orde. De wachttijden laten een stabiele situatie zien en we kunnen zeggen dat sinds april de wachttijden zo ongeveer 5 à 6 weken en op dit moment slechts 4 weken zijn en daarmee wordt ook voldaan aan de wettelijke termijnen.

Wethouder SIKKES: dank u voorzitter. De vorige keer vertelde ik uw raad al dat wij 4 wachtenden hadden en dat de wachttijd 4 weken bedroeg en dat is op dit moment nog steeds zo maar dat zijn niet 4 dezelfde.

Wethouder EVERHARDT: dank u voorzitter. Wij hebben de raad nu een aantal keren een tweemaandelijks update gegeven van de wachttijden en we zien een positieve trend en omdat we die positieve trend ook zien, zien we ook dat er geen directe aanleiding meer lijkt om deze updates op deze manier te willen geven en om die reden, met uw goedkeuring, willen wij voortaan het overzicht van de wachttijden meenemen in de P&C-cyclus hetzij in de jaarstukken dan wel in een van de kwartaalbrieven.

De VOORZITTER: dat voorstel wordt gesteund? U zult gewoon op de reguliere wijze schriftelijk geïnformeerd worden over de wachtlijsten maar niet mondeling tijdens de raad.

Mevrouw RAMAUTARSING: dank u voorzitter. Even ter verduidelijking. In welke frequentie is dat dan want ik hoor de portefeuillehouder een aantal opties noemen maar welke van die opties wordt het dan of komen we daar later op?

Wethouder EVERHARDT: dank u voorzitter. De gedachte is dus om het in de P&C-cyclus mee te nemen en we gaan nog even overwegen of we dat doen in de kadernota of in een van de kwartaalbrieven maar u krijgt dus u via die cyclus in ieder geval een schriftelijke update van de wachttijden.

De heer PRINS: dank u voorzitter. Als er dan toch een keuze is, dan is onze voorkeur via de kwartaalbrieven.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. Ook graag het aantal afwijzingen van de aanvragen die binnengekomen zijn.

Wethouder EVERHARDT: dank u voorzitter. Dat valt een beetje buiten de orde van de toezegging. Dus dat zou ik dan graag wel even in overweging willen nemen.

Wethouder SIKKES: voorzitter, het is ook een beetje de vraag wat de heer Advokaat precies bedoelt met die getallen want wanneer is dat een afwijzing? Is dat op het moment dat iemand gebeld heeft en dat wij doorverwijzen? Is dat een afwijzing of is het iemand die wel een traject doorloopt en dan halverwege toch bij een andere voorziening terechtkomt omdat die onder een andere wet valt, bijvoorbeeld de Wet langdurige zorg of onder de Zorgverzekeringswet? En wat zegt het want ik ben altijd bereid en mijn collega ook om getallen te geven maar getallen moeten iets toevoegen aan het debat en bij dit getal heb ik mijn twijfels.

De VOORZITTER: ik stel voor dat er buiten de raad nog even over gesproken kan worden om dat helder te krijgen. In ieder geval hoor ik steun voor het voorstel om het verder via de P&C-cyclus aan u te doen terugkoppelen met een voorkeur hoor ik van een aantal fracties bij de kwartaalbrieven.

1.G Mededelingen uit de regio

De heer JÄGERS: dank u voorzitter. Op 6 juni was er een extra regioraad. Het belangrijkste agendapunt was de concept concessieverlening strategie Amsterdam 2025. Daarnaast stond op de agenda het Vervoerplan 2023-2024 van het GVB. Over de concessieverlening

strategie: er werden 2 moties ingediend die beiden werden aangenomen. Dat betrof het toevoegen van een optie van tariefverlaging wanneer de financiën dat zouden toelaten alsmede de toevoeging van de eis van het hanteren van goede arbeidsvoorwaarden door de vervoerder. Gelijktijdig met het opstellen van de definitieve strategie zal worden gestart met het opstellen van een ontwerpprogramma van eisen. Het ontwerp moet in september 2023 gereed zijn voor advies en zienswijze.

Over het vervoerplan: door extra financiële middelen, 7,5 miljoen beschikbaar gesteld door de gemeente Amsterdam, is het waarschijnlijk niet nodig om in 2024 te snijden in het vervoersnetwerk. Hier werd een motie aangenomen die oproep om versoering van het OV in de regio zoveel mogelijk te voorkomen. Op 11 juli is de volgende regionaadvergadering en op de agenda staat onder meer de voortgang met betrekking tot de vaststelling van het nieuwe beleidskader.

De heer VAN ES: dank u voorzitter. Mededelingen vanuit de Metropoolregio Amsterdam, de raadstafel. Er is heel veel gesproken over de eigen samenwerking met de regio en wat duidelijk naar voren kwam was dat de samenwerkingsafspraken van de regiotafel met de andere rolspelers in dit geval erg positief worden ervaren en ze zijn blij dat ze vroeg bij het proces betrokken raken waardoor ze betere adviezen kunnen geven naar de metropoolregio.

1.H Vragen van de raad aan het college

De VOORZITTER: er zijn geen vragen van de raad aan het college aangemeld.

1.I Vaststellen notulen raad 1 juni 2023

De VOORZITTER: vastgesteld.

1.J Bestuurlijke termijnagenda

De heer A. DE JONG: dank u voorzitter. Het gaat over de evaluatie sociaal domein. We lezen dat in het vierde kwartaal de raad wordt geïnformeerd terwijl in oktober 2022 de raad al is geïnformeerd door het college dat de evaluatie eerder zou worden gedeeld met de raad. Mijn vraag is waarom dit nu pas in het vierde kwartaal van dit jaar zal gaan gebeuren.

Wethouder SIKKES: dank u voorzitter. Dat komt omdat uit de evaluatie voornamelijk punten kwamen die van toepassing zijn op de organisatie en wij het niet zo erg nuttig vonden en uw raad wil overstelpen met informatie maar ook, en dat is misschien nog wel belangrijker, onze medewerkers aan het werk willen zetten voor een informatie van het college om die te gaan schrijven als wij zeggen er gaat nog meer komen want wat wij willen, zo staat het nu ook in de lange termijnagenda, is komen met de evaluatie en ook de verbeterpunten zodat we dat daadwerkelijk ook, mocht uw raad dat willen, daarover het gesprek kunnen voeren. Dat leek ons nuttiger en zowel voor onze medewerkers als voor uw raad een efficiëntere tijdsbesteding.

De heer A. DE JONG: dank u voorzitter. Dat betekent dus dat de aanbevelingspunten op dit moment nog niet helder zijn, dat die nog besproken moeten worden binnen het college?

Wethouder SIKKES: nee voorzitter. De aanbevelingen op zich zijn wel helder maar hoe wij daadwerkelijk handen en voeten gaan geven in de uitvoering en de uitwerking van die aanbevelingen, dat willen wij ook helder en concretiseren en dat willen wij ook ter informatie voorleggen aan de raad. Dus als één pakket.

Mevrouw VOERMANS: dank u voorzitter. Ik wil graag aan wethouder Prins vragen over het vervoerplan. We hebben juist van een collega een update gekregen vanuit de Vervoerregio. Eerder stond dit gepland op 25 mei om te bespreken. Dat is toen vanwege de actuele ontwikkelingen niet gebeurd. Is dit voorzien voor de komende periode, worden wij schriftelijk geïnformeerd? Graag daar een toelichting op.

Wethouder PRINS: dank u voorzitter. Op dit moment is de Vervoerregio nog bezig om een opdrachtformulering richting het GVB te doen als opdrachtgever en daar wachten we op. Ik denk dat er na de zomer wel iets moet komen rond het vervoerplan. De heer Jägers heeft er net al iets over genoemd. Ik verwacht na de zomer meer in detail over hoe het verder gaat.

1.K Overzichten openstaande toezeggingen en moties

De heer PRINS: dank u voorzitter. Bij de toezeggingen nummer 16 over de basisbanen wil ik de wethouder vragen of die kan toezeggen dat de toezegging nummer 16 kan worden aangevuld in die zin dat de evaluatie van de basisbanen ook met de raad wordt gedeeld.

Wethouder EVERHARDT: dank u voorzitter. Zoals u weet hebben wij op 17 maart een informatie van de wethouder gestuurd aan uw raad over de basisbanen en in die informatie stond ook aangekondigd dat we in het vierde kwartaal 2023 een nieuwe update zouden geven. Ik ben zeer graag bereid om deze toezegging aan te vullen met het volgende, namelijk dat wij medio 2024 ook met een tussenevaluatie komen die wij ook uiteraard met uw raad zullen delen.

Mevrouw MUIJS: dank u voorzitter. Een vraag over nummer 37, de toezeggingen over het kader voor de dienstverlening. In de discussie heeft u ook aangegeven dat u bij het kader voor dienstverlening zou willen kijken of het mogelijk was of ook armoederegelingen digitaal aangevraagd konden worden. Dat is alleen niet in de toezeggingenlijst opgenomen omdat u niet heeft gezegd dat u dat ook aan de raad zou terugkoppelen en ik wou u vragen of u dat alsnog zou willen doen.

De VOORZITTER: dat zeg ik hierbij toe. Dus dat voegen we toe aan de toezeggingenlijst.

2. Jaarstukken 2022 gemeente Diemen

De heer JÄGERS: dank u voorzitter. We spraken afgelopen week al uitgebreid over de jaarrekening 2022. We gaven in onze bijdrage aan dat de beantwoording van onze technische vragen hier en daar te wensen overliet. We hebben daarom vervolgvragen gesteld. Helaas verstuurden wij de vragen laat en we begrijpen dat de antwoorden er nog niet zijn. Dat de beantwoording van onze vragen niet steeds bevredigend was heeft misschien te maken met het feit dat binnen enkele dagen een zee van vragen moest worden beantwoord. We telden er 97 en ook onze fractie liet zich niet onbetuigd. Een paar uur voor de vergadering werden de antwoorden in iBabs gepubliceerd, te kort om de antwoorden op de vele vragen goed te laten bezinken. We denken dat het dus goed is om in december, wanneer de P&C-cyclus voor 2024 weer op de agenda zal staan, dan nog eens naar de timing te kijken rond de bespreking van de jaarrekening. Waarschijnlijk is een te strakke timing ook mede de oorzaak van een aantal onvolkomenheden in de jaarrekening zelf. Fouten die inmiddels via technische vragen aan het licht konden komen. Inmiddels hebben we kunnen begrijpen dat ondanks dat de accountant het Meerjarenperspectief grondzaken niet cijfermatig en inhoudelijk controleert de specifieke gegevens van de grondexploitaties die input zijn voor de jaarrekening inderdaad wel door de

accountant worden gecontroleerd. De fractie van de VVD zal instemmen met de jaarrekening 2022 en de overige geformuleerde beslissing.

De heer BOUWHUIS: dank u voorzitter. We zullen het korter houden dan vorige week maar toch nog even onze instemming met de jaarstukken. De vorige keer ook met voorbeelden toegelicht dat we zeer tevreden zijn met de resultaten die zijn geboekt het afgelopen jaar onder lastige omstandigheden die ik niet zal herhalen maar allemaal bekend en nogmaals dank, ook aan de ambtenaren voor de enorme inzet het afgelopen jaar en ook niet onvermeld toch ook deze keer goed om te zien dat de gemeente Diemen bijzondere aandacht heeft gehad voor die mensen die het financieel bijzonder moeilijk hebben en daar zijn we in onze ogen zeer in geslaagd. Dank.

De heer PRINS: dank u voorzitter. Laten we positief beginnen. Ook wij zijn verheugd over de oplevering van het gerenoveerde sportpark en de sporthallen. De grotere uitstroom van bijstandsontvangers naar werk, de opvang van en noodvoorziening voor vluchtelingen en de steunimpuls. Dat heeft te maken met eigen inzet, soms extra inzet van bestuurders en ambtenaren.

Het rekeningoverschot van 8,2 miljoen is echter niet te danken aan eigen inzet. Dat heeft vooral te maken met een meevaller van het Rijk in december, het doorschuiven van gepland werk van 2022 naar 2023 vanwege te weinig eigen personeel en externe vertragingen en hogere lokale heffingen door parkeren en toeristen. Dat zijn geen gemeentelijke inspanningen geweest.

Als het gaat om de jeugdzorg zijn de uitgaven sinds de decentralisatie in 2015 van 3 miljoen naar 11 miljoen gestegen in 2021. In 2022 een overschrijding van 9,5 ton. We kunnen dat niet als een positieve verdienste van de gemeente beschouwen. Door door te vragen hebben we nu eindelijk zicht op de groei en uitgaven en de vele zorgaanbieders in Diemen maar daarmee zijn we er nog niet. Wij willen sturen op de uitgaven en niet te laat en achteraf constateren dat die te hoog zijn. De voorzitter van Jeugdzorg Nederland noemt het gebrek aan kennis en ervaring met inkoop en aanbesteding na de decentralisatie een collectief falen en ze constateert dat we de professionals kwijtraken. Ze zijn continu bezig om te kijken of de indicatie, de beschikking of het behandelplan wel is ingevuld volgens de afspraken.

Veel jongeren, gemeenten en zorgorganisaties hebben het zwaar en dan wil het kabinet over 2 jaar 1 miljard euro minder beschikbaar stellen en dat mogen de gemeenten dan oplossen. Voor Diemen zijn we er niet gerust op want als dit zo doorgaat komt het college iedere keer weer met het verzoek aan de raad om bij te lappen. Eergisteren verscheen er een rapport Jongleren in de jeugdzorg van het instituut Publieke sector efficiënte studies waaruit is af te leiden dat Diemen behoort tot de circa 20 gemeenten in Nederland met de minste kostendoelmatigheid in de jeugdzorg. Is het college op de hoogte van dit onderzoek? Wilt u de resultaten en oorzaken met de raad delen en bespreken? Wilt u ook het benchmarkrapport van Diemen met de raad bespreken en we hopen niet dat u uw tijd gaat steken in het tegenspreken van dit rapport maar dat u tot goede oplossingen komt.

Mevrouw MUIJS: dank u voorzitter. De heer Prins zegt dat hij graag wil sturen op de kosten voor de jeugdzorg. Hoe zou die dat willen doen?

De heer PRINS: dank u voorzitter. Dat is een vraag die wij ook al enige jaren onszelf stellen en daar proberen we achter te komen hoe we dat feitelijk en effectief kunnen doen als raad maar daar zijn we tot nu toe niet in geslaagd en ik hoop toch een keertje zelf te komen, samen met college en ambtenaren, dat we daar wel grip op krijgen.

Mevrouw MUIJS: dank u voorzitter. Het college is al een tijdje bezig met het programma Grip op het sociaal domein wat precies dit als doel heeft. Hoe kijkt de heer Prins daar tegenaan?

De heer PRINS: voorzitter, ik constateer simpel dat het doel nog niet bereikt is.

Mevrouw MUIJS: dank u voorzitter. Wat zou het college volgens u moeten doen om dat doel wel te bereiken in aanvulling op alles wat er al gebeurt in dit complexe dossier?

De heer PRINS: ik zal zo meteen in mijn betoog een suggestie doen.

Los van deze op zichzelf noodzakelijke maar tijdrovende informatie en verantwoording aan de raad lezen we ook over de onconventionele aanpak van Wormerland die 2 gezinscoaches heeft aangesteld die goed werk doen en zichzelf terugverdienen omdat ze veel andere slecht werkende hulpverleners overbodig maken. Oostzaan en Zaanstad gaan dit ook overnemen. Wat let Diemen om zich daarbij aan te sluiten?

Dan terug naar de jaarrekening. Opvallend is dat als we doorvragen over de jaarrekening er andere antwoorden of gegevens komen dan eerder was te lezen of dat er geen antwoord wordt gegeven ondanks nadrukkelijk doorvragen zoals bij het diversiteitsbeleid. We hebben 2 keer geen antwoord gekregen welke activiteiten wel of niet zijn uitgevoerd. Pas vanmiddag lazen we het antwoord op de vraag van de Onafhankelijke Partij Diemen. Dat had veel eerder gegeven moeten worden.

We zullen deze keer geen moties indienen. We hebben vanaf begin 2022 gewezen op de snel toenemende energiearmoede. Vorig jaar werd door ons en de Onafhankelijke Partij Diemen een amendement op de jaarrekening ingediend om een fonds in te stellen voor het tochtvrij maken van oude woningen met een slecht energielabel voor de afgelopen winter. Dat dit amendement werd verworpen betekende niet dat het college op zijn handen kon gaan zitten. De druk vanuit de raad leidde tot een fors pakket maatregelen aan het eind van 2022. Tenslotte, wij hebben vragen gesteld over het subsidieprogramma Van groot naar beter, dat er maar 5 verhuizingen zijn mee gefinancierd vonden we wat teleurstellend. Vanmiddag vernamen wij dat er ook 8 verhuizingen door de Wmo zijn gefinancierd. Wij vinden dat er meer gedaan kan worden maar daar komen we mogelijk bij de kaderbrief op terug en tenslotte, wij zullen instemmen met deze jaarrekening.

De heer GEERTS: dank u voorzitter. In de informatieve raad heb ik uitvoerig een beschouwing gegeven en ik beperk mij nu tot een kortere versie. Het afgelopen jaar 2022 is ook nu weer een bijzonder jaar geweest. Het laatste restje van de corona en niet te vergeten de oorlog in Oekraïne en daarnaast hadden we te maken met onder andere de energiecrisis, stijgende inflatie en renteproblemen. De bestaanszekerheid kwam voor veel mensen onder druk te staan. Gelukkig is er hard gewerkt aan een maatschappelijke ambitie die we in het coalitieakkoord geformuleerd hebben.

Wij zijn weer bijzonder trots op wat er gedaan is. Ik haal 3 voorbeelden uit de programma's, ten eerste uit Sociaal. Er wordt veel ingezet voor inwoners die extra aandacht nodig hebben, te weten aanpak van daklozenopvang, maatschappelijke opvang en beschermd wonen. Daarnaast moet het programma Grip op het sociaal domein ertoe leiden dat voor iedere inwoner de zorg betaalbaar en beschikbaar is en blijft. Ook de snelle realisatie van de steunimpuls, gesteund door allen hier, en de hardwerkende ambtenaren is zeker iets om trots op te zijn.

Vrije tijd. Er zijn mooie voorzieningen gerealiseerd. Opening nieuwe en gerenoveerde sporthal en voor de buitensporters het mooie nieuwe sportpark. Kortom genoeg nieuwe plekken om je energie kwijt te raken.

Huisvesting. Woonruimte is schaars en alles op alles werd gezet om tot goede oplossingen te komen. De kers op de taart is de oplevering van 46 sociale huurwoningen bij de Tramlus. De plannen staan in de steigers voor meer woningbouw, zowel middenhuur als koop als sociale woningbouw. Kortom, we hebben hard gewerkt maar er is nog een boel te doen. We sluiten 2022 af met een mooi resultaat. Deels komt dit door nog niet gedane werkzaamheden. Zeker met de stijgende rente en de hogere inflatiecijfers en tekort aan arbeidskrachten is het pas op de plaats maken van belang, zeker voor het sombere vooruitzicht voor 2026. Om die reden vinden wij het een verantwoorde keus om het bedrag te storten in de reserve.

Mevrouw MUIJS: dank u voorzitter. Ook wij kijken terug op een bijzonder jaar waar ondanks de problemen met de capaciteit en inflatie hele mooie resultaten zijn neergezet op het gebied van wonen, klimaat en kansengelijkheid met de steunimpuls als een van de hoogtepunten voor Diemen in dit jaar. Met dit alles ook een financieel resultaat waar we blij mee zijn omdat het ervoor zorgt dat we geld overhouden om de magere jaren die eraan komen goed aan te kunnen. Dus om al deze redenen kunnen wij instemmen met het gevraagde besluit.

Mevrouw VAN MARION: dank u voorzitter. Bedankt voor de antwoorden op onze technische vragen. De prestatie-indicator van het aantal diversiteitsactiviteiten ontbrak en welke activiteiten er gedaan zijn ontbrak ook in de jaarstukken. Deze staan er nu wel in. Dank daarvoor. Wij gaan akkoord met de vaststelling.

Wethouder KLAASSE: dank u voorzitter. Nogmaals dank voor uw vragen en het is inderdaad zo dat het een stevig positief resultaat is. Zelfs als je kijkt naar de werkzaamheden waar we in 2022 niet aan toe zijn gekomen en doorgeschoven hebben naar 2023. Dat komt toch echt door meer plussen dan minnen op de begroting. We hebben uiteraard ook meer geld vanuit het Rijk ontvangen maar daar staan ook wel weer verplichtingen tegenover, bijvoorbeeld in het kader van de energietoeslag en dat zit voor een deel ook in de doorgeschoven posten want dat geld kregen we pas in december toebedeeld. Dus dat is naar 2023 qua werkzaamheden doorgeschoven.

De heer PRINS: voorzitter, voor alle zekerheid. De bedragen die door het Rijk zijn gestort in december en die nu naar de reserve van de gemeente stromen zijn bedoeld voor activiteiten die nog ontplooid moeten worden. We gaan er dus ook vanuit dat die gelden straks weer uit de reserve worden gehaald om dat te realiseren en dat het niet ten koste gaat van andere delen van de begroting.

Wethouder KLAASSE: dank u voorzitter. Sterker nog, uw raad heeft daar al een beslissing over genomen in het kader van de 1^e kwartaalbrief. Daar zijn al de zaken uit de algemene reserve genomen die we er nu als het ware instorten. Dus als u terugkijkt op de 1^e kwartaalbrief, dan ziet u duidelijk doorgeschoven posten. Daar heeft u dus al een beslissing over genomen.

De heer PRINS: ik heb het niet over de doorgeschoven posten maar de bijdrage van het Rijk.

Wethouder KLAASSE: voorzitter, de bijdrage van het Rijk waar de heer Prins denk ik op doelt is in de decembercirculaire. Daar zitten onder andere een bijdrage in in het kader van de energietoeslag. Die gaan wij in 2022 niet meer toepassen en konden wij ook niet meer toepassen omdat het jaar om was en daarom pakken we dat in 2023 op en daarover heeft u in de 1^e kwartaalbrief een besluit genomen.

Er waren nog vervolgvragen vanuit de VVD. Die kwamen inderdaad pas vanmiddag binnen en dat was te laat om deze alsnog te beantwoorden. Ik begrijp natuurlijk dat u zegt het was allemaal een beetje krap aan en haasten. Ik denk dat we daar met z'n allen eventjes goed naar moeten kijken. We hadden ook niet verwacht dat we om en nabij de 100 technische vragen zouden krijgen en de deadline daarvoor was een dinsdag. Dan moet je enorm hard doorwerken, ook als organisatie, om dat op tijd voor een informatieve behandeling op donderdag u te doen toekomen. Ik denk dat het wel goed is om met de auditcommissie te kijken naar hoe we dat proces wat uit elkaar kunnen halen waardoor er in ieder geval ruimte in zit.

Waardoor de raad eerder P&C-stukken krijgt is dat we met de auditcommissie hebben afgesproken dat de auditcommissie en de raad tegelijkertijd een P&C-stuk kunnen ontvangen. Dus dat geeft de raadsleden, anders dan de auditcommissieleden, wat meer tijd om de inhoud tot zich te nemen en ik denk dat dan een vervolgstap is dat we de deadline voor de vragen door de raad vervroegen. Dus dat u eerder uw vragen instuurt. Als u dat bijvoorbeeld een week voor de informatieve vergadering doet zou u de antwoorden nog in uw fractievergadering van maandagavond, als u dat op maandagavond doet, kunnen bespreken maar dan moeten we het allemaal een weekje vervroegen maar ik denk dat het goed is als we in de auditcommissie, en dan kijk ik even met een schuin oog naar de voorzitter van de auditcommissie, een dergelijke planning gaan bespreken want dat vraagt iets van de organisatie en het vraagt ook iets van uw raadsleden.

Wethouder SIKKES: dank u voorzitter. Een vraag van de heer Prins heb ik uit de vele betogen gedestilleerd en dat is of wij op de hoogte zijn van het onderzoek Jongleren in de jeugdzorg. Ja, daar zijn wij van op de hoogte en de uitvraag om Diemen daaruit te lichten en naar ons toe te sturen is op 26 juni jongstleden gedaan. Dus ik verwacht dat ieder moment maar daar moeten we wel eerst voor betalen zeg ik er even bij.

De heer PRINS: dus we hoeven het niet uit onze fractievergoeding te betalen?

Wethouder SIKKES: als ik nee zeg voorzitter, dat moet wel. Wat betekent dat dan?

De heer PRINS: dan moeten wij de informatie delen met de raad, niet u.

Wethouder SIKKES: als dat alles is voorzitter. Nee, we kunnen dat in de huidige begroting oplossen.

De VOORZITTER: mag ik concluderen dat iedereen zich kan vinden in de voorliggende stukken als het gaat om de jaarstukken 2022 gemeente Diemen? Dat is het geval.

3. Rekenkameronderzoek DUO+

Mevrouw VAN 'T RIET: dank u voorzitter. Vorige week hebben wij het rapport van de rekenkamer over DUO+ besproken en mede met de input van de rekenkamer op een verdere toelichting op de conclusies kunnen wij ons uitstekend vinden in de conclusies. Verder doet de rekenkamer ons 3 aanbevelingen in dat rapport. De eerste aanbeveling is voor het gesprek met het college over de aandachtspunten voor de doorontwikkeling van DUO+ en de rol van de raad die de raad hierbij kan hebben. Ook dat is een aanbeveling waar wij ons in kunnen vinden.

Vervolgens is een tweede aanbeveling van de rekenkamer aan de raad om te kiezen voor kaderstellen op hoofdlijnen en zoals ik ook vorige week heb aangegeven zijn wij van mening dat wij dat doen. Ik heb daarom ook een amendement ingediend om die aanbeveling niet

over te nemen en dat geldt ook voor de derde aanbeveling aan de raad om het college te vragen terug te koppelen over de opvolging van de aanbevelingen van de rekenkamer. Dat heeft de rekenkamer ons ook al eerder aanbevolen en die aanbeveling hebben we destijds overgenomen. Dus het is enigszins overbodig om die aanbeveling nog een keer over te nemen en ook de VVD heeft ons gesteund in ons amendement om inderdaad de conclusies over te nemen en de eerste aanbeveling over te nemen en kennis te nemen van de bestuurlijke reactie en dat amendement willen wij graag in stemming brengen. Het amendement luidt als volgt:

We stellen vast dat:

- De rekenkamer in haar rapport 3 aanbevelingen doet aan de raad.

We houden rekening met:

- Het feit dat aanbeveling 3 niet volgt uit de bevindingen van dit rapport maar algemeen gaat over alle aanbevelingen uit rapporten van de rekenkamer;
- De raad deze aanbeveling al eerder van de rekenkamer heeft overgenomen en in samenwerking met het college in de praktijk brengt.

We vinden dat:

- Aanbeveling 2 aan de raad weergeeft wat we als raad nu al doen;
- Aanbevelingen 2 en 3 allebei overbodig zijn.

We stellen de raad daarom voor om de beslispunten als volgt aan te passen;

1. In te stemmen met de conclusies van het rekenkamerrapport Duo+;
2. Aanbeveling 1 voor de raad over te nemen;
3. Kennis te nemen van de bestuurlijke reactie van het college van burgemeester en wethouders op dit rapport.

GroenLinks

Hilda van 't Riet

Yeliz Yildiz-Kaya

Egbert Bouwhuis

Tijl de Bruijn

Nicole van Engelen

VVD

Bert Timmer

Veerle Voermans

Johan Jägers

De heer GEERTS: dank u voorzitter. Ik kan er heel kort over zijn. Het is altijd goed als buitenstaanders eens kritisch kijken naar de organisatie. We vinden het prettig dat de rekenkamer dit gedaan heeft en de ervaring met ons deelt. In de informatieve raad hebben we reeds vermeld dat we de bevindingen van de rekenkamer ter harte nemen.

Een opmerking over de raadsvoordracht. Volgens ons is er namelijk slechts één duidelijke aanbeveling, dat is aanbeveling 1 over het gesprek voeren over de aandachtspunten.

Andere zijn afgeleid of algemeen geldend of eerder afgesproken en komen niet direct voort uit het onderzoek. Om die reden steunen wij het amendement.

De heer GRISHAVER: dank u voorzitter. Wij hebben het hier over aanbevelingen en aan een aanbeveling zitten geen consequenties. De opsteller wil kennelijk de aanbevelingen nog een keer onder de aandacht brengen en daar is niets mis mee. Om nu aanpassingen te gaan doen terwijl het voor iedereen al duidelijk is vinden wij dit amendement overbodig. Dus wij gaan niet mee met het amendement.

Mevrouw VAN 'T RIET: dank u voorzitter. Ik snap de reactie van de heer Grishaver op ons amendement maar ik wil ook de rekenkamer erop wijzen dat het fijn is als wij geen aanbevelingen krijgen die wij al uitvoeren, wat in ieder geval geldt voor de derde aanbeveling, en ik denk dat het ook goed is voor onszelf om als raad kritisch te zijn dat we onszelf niet iets aanbevelen wat we zelf al doen, dat we onszelf ook bewust zijn dat we niet aanbevelingen overnemen en onszelf vertellen dat we iets anders denken te vertellen dat we iets anders gaan doen terwijl we het allemaal wel doen. Dus vandaar dit amendement.

De heer GRISHAVER: dank u voorzitter. Het blijft nog steeds een aanbeveling. Dus het is geen consequentie.

Mevrouw VAN 'T RIET: dank u voorzitter. Als wij een aanbeveling overnemen betekent dat dus dat we zeggen dat we die gaan uitvoeren. Dus als wij die aanbeveling overnemen heeft dat een consequentie en in dit geval voeren we die al uit. Dus heeft dat geen consequentie in deze 2 gevallen maar daarom denk ik dat het ook goed is om ook kritisch te kijken naar welke aanbeveling we wel of niet overnemen.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. Ik ben het met de heer Grishaver helemaal eens. Een aanbeveling is vrijblijvend en u kunt ermee doen wat u wilt, al zouden wij voor of tegen. Als u het niet eens bent met de werkwijze en aanbevelingen wat u in de informatieve raad duidelijk liet blijken van de rekenkamer, dan moeten we daar eens een keer als raad of als fractievoorzitters over praten maar een amendement, mwah.

Mevrouw VAN 'T RIET: dank u voorzitter. Als wij een aanbeveling van een externe partij overnemen betekent dat dat wij zeggen wij gaan die aanbeveling uitvoeren. Dat is niet vrijblijvend. Dan beloven wij iets te doen. In dit geval zijn het dingen die lichtelijk overdreven of overbodig zijn maar om te zeggen dat een aanbeveling vrijblijvend is, is dat dus totdat we zeggen dat we die gaan uitvoeren. Dan is het niet meer vrijblijvend en ik denk dat het belangrijk is dat wij ons daarvan bewust zijn.

De heer ADVOKAAT: voorzitter, wat is dan de aanbeveling voor de uitvoering van die aanbevelingen?

Mevrouw VAN 'T RIET: ik geloof niet dat ik deze vraag begrijp.

De heer ADVOKAAT: als u het heeft over de uitvoering van die aanbevelingen. Hoe ziet u zich dat voor u? Wat ziet u wat er moet gebeuren? Wat is de aanbeveling?

Mevrouw VAN 'T RIET: zoals ik zeg. De eerste aanbeveling is om het gesprek te voeren met het college over de aandachtspunten en ons voorstel is om dat over te nemen en dat gesprek te blijven voeren. De andere 2 aanbevelingen willen wij niet dubbel uitvoeren. Dus daarom willen wij die ook niet overnemen.

De heer A. DE JONG: dank u voorzitter. Ik begrijp het toch niet helemaal want er staat nergens dat we de aanbevelingen moeten overnemen. Er staat in de raadsvoordracht ook gewoon in te stemmen met en niet dat de aanbevelingen moeten worden overgenomen en uitgevoerd worden.

De VOORZITTER: voor de orde. Het voorstel is dat u instemt met de conclusies en aanbevelingen. Dat heeft uiteraard consequenties. Anders stem je niet in met de aanbevelingen en de conclusies.

De heer A. DE JONG: maar het blijft een aanbeveling.

De VOORZITTER: de bedoeling van het punt is dat daar ook iets mee gebeurt. De rekenkamer heeft iets aanbevolen en u gaat erover wat het vervolg is en het voorstel is om daarmee in te stemmen en uiteraard moet dat een vervolg krijgen.

De heer A. DE JONG: de definitie van een aanbeveling is hier misschien verwarrend, voor mij in ieder geval.

De VOORZITTER: voor de duidelijkheid. Er wordt bedoeld in te stemmen met het overnemen van de aanbevelingen zodat u daar een vervolg aan moeten geven. Dit is voor de formulering van het raadsbesluit maar dat wordt ermee bedoeld en misschien is dat de verwarring. De rekenkamer gaat natuurlijk zelf over haar aanbevelingen maar de raad gaat erover wat ermee gebeurt en het raadsvoorstel is erop gebaseerd dat u dat overneemt en dat er dus actie op wordt ondernomen.

De heer GRISHAVER: dank u voorzitter voor deze uitleg. Dan snappen we het nu denk ik allemaal als raad en wij zullen instemmen met het amendement. Dank u wel voor de uitleg.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. In het amendement had moeten staan we gaan het niet uitvoeren. Bij 2 staat al dat het gedeeltelijk wordt uitgevoerd. Dus ik vind het een beetje muggeziften maar dat zal wel aan mij liggen.

De heer JÄGERS: dank u voorzitter. Wij streven altijd graag naar simpele formuleringen en dergelijke en willen graag doublures voorkomen. Zeker zijn wij geen liefhebber van overbodigheden en we dienen daarom graag het amendement in samen met GroenLinks.

De heer PRINS: dank u voorzitter. Het wordt steeds duidelijker wat de aanbevelingen zijn maar het is natuurlijk wel vreemd als de rekenkamer aanbevelingen doet die ze ook al eerder heeft gedaan en die al eerder door de raad zijn overgenomen. Dankzij het amendement van GroenLinks en VVD wordt iedereen daar nog eens fijntjes op gewezen. Dus dat heeft ons ook wel over de streep getrokken om het amendement wel te gaan steunen en overigens ook de rest van het voorstel.

De heer POELWIJK: dank u voorzitter. Ik had niet verwacht dat dit tot zoveel discussies zou leiden maar even voor alle duidelijkheid zou ik dan willen zeggen dat wij de mening van mevrouw Van 't Riet volledig onderschrijven en ook zullen instemmen met het amendement.

De VOORZITTER: rest mij als portefeuillehouder te zeggen dat ik mij volledig kan vinden in de woorden van mevrouw Van 't Riet. Verder heb ik daar niets aan toe te voegen. Dan ga ik naar de besluitvorming. Is er behoefte aan een stemverklaring? Dat is niet het geval. Dan ga ik naar het amendement. Ik concludeer dat alle fracties zich kunnen vinden in het voorliggende amendement en dat is daarmee aangenomen. Mag ik dan ook concluderen dat de hele raad zich kan vinden in het geamendeerde voorstel als het gaat om het rekenkameronderzoek DUO+? Dat is ook het geval. Unaniem aangenomen.

4. Jaarstukken 2022 en begroting 2024 GR OGZ Amstelland

Mevrouw RAMAUTARSING: dank u voorzitter. Vorige week tijdens de informatieve behandeling van deze stukken, de jaarrekening 2022 en de conceptbegroting 2024 van de

Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland, spraken wij over een veelheid van onderwerpen. Dat hoeven we niet over te doen maar we willen graag inzoomen op een specifiek onderwerp op dit moment omdat het ons na de informatieve behandeling niet heeft losgelaten. Waar ik op zou willen inzoomen namens mijn fractie is de laagdrempelige en goede soa-zorg, toegang tot soa-testen voor met name de risicogroepen die de GGD zelf in de stukken benoemt.

Ik zal er een groep uitlichten. Als er iemand gewaarschuwd is door de soa-poli van de GGD. Van die groep mensen zegt de GGD zelf dat het belangrijk is dat die zich laten testen. Die moeten daarvoor een formulier invullen en ik kan u vertellen, dat is best lastig om in te vullen maar ook al heb je het ingevuld kom je er niet doorheen. Er is geen afspraak te maken. Uiteraard hebben we dat niet zelf op alle momenten van de dag geprobeerd maar berichten op sociale media, krantenartikelen schetsen wat ons betreft een beeld dat er zorgen zouden moeten zijn. We hebben daarover gesproken in de raad. Ik geloof dat er urgentie gevoeld is over de kwaliteit van de soa-zorg. De portefeuillehouder heeft ook bevestigd dat zij de zorgen deelt en wij vinden het in ieder geval belangrijk dat de gemeente Diemen er alles aan doet om als gemeente en om als onderdeel van de gemeenschappelijke regeling deze zorg te verbeteren.

Op dit moment is die urgentie die wij hier met elkaar hebben uitgesproken niet terug te lezen in de conceptbegroting van de gemeenschappelijke regeling en onze vraag aan de portefeuillehouder is daarom bent u bereid de urgentie die hier gevoeld wordt voor het voetlicht te brengen binnen de gemeenschappelijke regeling en ons daarover een terugkoppeling te verschaffen?

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. Ik kan wel zeggen dat wij achter dit verzoek staan en we steunen het ook van harte.

Wethouder EVERHARDT: dank u voorzitter. Tijdens de bespreking van de raadsvoordracht met betrekking tot de stukken van de gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland werd Het Parool van 3 juni aangehaald en hierin stond een bericht met als titel “Meer soa’s en minder condoomgebruik” en dat artikel riep ook bij uw raad een hoop vragen op. Kunnen mensen met klachten en een partnerwaarschuwing wel voldoende gebruikmaken van de soa-poli. Is die poli wel voldoende toegankelijk en hoe zit het met de signalen die wij krijgen over jongeren die om oneigenlijke redenen gebruikmaken van de poli waardoor dit ten koste gaat van die mensen die wel in aanmerking komen voor een behandeling. Ook is daarbij de vraag gesteld wat zouden we nog meer moeten en kunnen ondernemen om een veiliger seksuele gezondheid te bevorderen voor de regio maar ook specifiek voor Diemen. Doen wij er alles aan en mevrouw Ramautarsing memoreerde daar al aan.

Wat u ook aangaf is dat daar de afgelopen dagen goede gesprekken over zijn gevoerd. We hebben ook afstemming gezocht met de GGD en dat heeft geleid tot het volgende voorstel dat is opgebouwd uit een drietal onderdelen en dat willen wij graag aan uw raad voorleggen. Allereerst. Wij leggen deze signalen terug in het bestuurlijk overleg van de gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland en wij verzoeken de GGD in de lobby richting Rijk om de noodzaak tot voldoende capaciteit van de testlocaties aan de ene kant en het belang van het inzetten van een landelijke campagne te agenderen. Het tweede onderdeel van ons voorstel betreft het integraal zorgakkoord. Wij staan aan het begin van een integraal zorgakkoord. Dit is een regionale samenwerking Amsterdam-Diemen tussen de verschillende domeinen zorg, ondersteuning en welzijn. Wij zullen dit onderwerp in de verkennende gesprekken die wij over het integraal zorgakkoord gaan voeren agenderen. Het derde onderdeel van het voorstel is dat wij de GGD zullen vragen om een lokale voorlichtingscampagne Veilig vrijen uit te zetten bij de studentencampussen in Diemen.

Deze drie voorstellen vormen dus een gezamenlijk voorstel voor uw raad en we zullen dit voorstel dan ook opnemen in de lijst met toezeggingen en de raad over de voortgang informeren.

Mevrouw RAMAUTARSING: dank u voorzitter. Een pracht van een toezegging. Ik geloof dat het uw derde is vanavond. Daar kan ik u alleen maar voor bedanken en wij zien de ontwikkelingen tegemoet.

De heer PRINS: dank u voorzitter. Dank u voor toezegging 3 voor de studentencampussen. Wij hebben daar vorige week specifiek naar gevraagd en we worden graag nader op de hoogte gehouden.

De VOORZITTER: mag ik concluderen dat iedereen zich kan vinden in het voorliggende raadsvoorstel als het gaat om de jaarstukken en de begroting OGZ Amstelland? Hierbij.

5. Motie vreemd aan de orde van de dag

Mevrouw VAN ENGELEN: dank u voorzitter. U kunt de tekst van de motie terugvinden in iBabs onder agendapunt 11. Oorspronkelijk is deze motie aangekondigd als zijnde bij de jaarstukken. De link voor ons daarin was dat in de jaarstukken ook benoemd werd dat we gelukkig een dalende trend zien in het restafval wat ik toch nog graag even wil benoemen maar daarbij hebben we destijds ook al aangegeven dat dat nog niet betekent dat we er al zijn en dat we ook zoveel mogelijk andere initiatieven moeten benutten om dat restafval maar ook ons zwerfafval naar beneden te brengen. Het statiegeld op plastic flesjes was er natuurlijk al langer. Daar is sinds april dit jaar ook het statiegeld op blikjes aan toegevoegd maar desalniettemin zien we nog steeds plastic flesjes en blikjes zitten in het zwerfafval en in het restafval en dat is iets wat wij heel vervelend vinden omdat het schadelijk is zoals u ook in de motie kunt lezen maar ook omdat het hele waardevolle grondstoffen betreft die hergebruikt moeten worden.

Wat we daarnaast constateren, en die trend is sterker geworden sinds de invoering van het statiegeld op blikjes, is dat we zien dat verschillende mensen actief op blikjes en flesjes aan het jagen zijn en ik heb bijvoorbeeld zelf ook meerdere keren gesignaleerd in de winkelcentra of op de campus dat ik mensen graaiend in vuilnisbakken zie op zoek naar die flesjes en die blikjes en we begrijpen dat omdat ze letterlijk waarde hebben voor mensen maar we zouden het prettig vinden wanneer mensen dit op een meer waardige manier kunnen verzamelen en bijkomend voordeel is dat op het moment dat als mensen het op een meer waardige manier kunnen verzamelen het ook minder zwerfafval veroorzaakt door wat er eventueel buiten de vuilnisbakken terecht komt.

De oplossing die daarvoor is en al in heel veel gemeenten wordt toegepast zijn de doneerringen en vandaar dat wij met deze motie komen. Wij willen het college dus vragen om een proef te starten om die doneerringen te gaan toepassen rond vuilnisbakken in en nabij de winkelcentra in Diemen en deze proef te betalen uit de zwerfafvalvergoeding. Nu hebben wij voor de vergadering daarover nog een vraag gekregen van de Onafhankelijke Partij Diemen die ons erop wees dat die zwerfafvalvergoeding inmiddels is afgeschaft. Dat klopt maar er komt een vervanging voor maar die is alleen wat ingewikkelder. Ik ga even een e-mail erbij pakken zodat ik daar nader op in kan gaan. Het is namelijk zo dat per 1 januari dit jaar er een uitgebreide procenten verantwoordelijkheid voor zwerfafval voor terugkomt. Dat betekent dat in feite producenten er nog steeds verantwoordelijk voor worden gehouden om hiervoor te gaan betalen. Dat is een andere manier van een andere regeling om het zo maar te zeggen. Wel is het zo dat die daadwerkelijke nieuwe vergoeding pas aan het einde van 2024 uitgekeerd gaat worden. Daar zit natuurlijk een gat in en daar wilt u waarschijnlijk

ook op wijzen. Het is inmiddels ook zo dat daar overleg over is hoe dat gat te overbruggen. Dus vandaar dat wij het toch passend vonden om in deze motie te zeggen we willen een beroep doen op die nieuwe zwerfafvalvergoeding, om het zo maar te noemen. De motie luidt als volgt:

Wij stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

Wij stellen vast dat:

- Er statiegeld zit op plastic water- en frisdrankflesjes en sinds april 2023 ook op blikjes;
- In restafval en zwerfafval nog steeds plastic flesjes en blikjes zitten;
- Dit schadelijk is voor dieren, natuur en milieu;
- De doneerring hiervoor in veel plaatsen al als oplossing gebruikt wordt.

Wij vinden dat:

- Grondstoffen zoals aluminium en plastic hergebruikt moeten worden;
- We zwerfafval zoveel mogelijk tegen moeten gaan;
- De doneerring rond vuilnisbakken een goede manier is om recycling van flesjes en blikjes te stimuleren;
- Andere mensen de plastic flesjes en blikjes zo gemakkelijk en op een waardige manier kunnen verzamelen voor het statiegeld.

Wij vragen het college om:

- Een proef te starten met de doneerring rond vuilnisbakken in/bij winkelcentra in Diemen;
- Deze proef te betalen uit de zwerfafvalvergoeding;
- De raad na een half jaar te informeren over de effecten van de proef;
- Indien de proef een succes is de doneerring op meer plekken in Diemen te gebruiken.

GroenLinks
Hilda van 't Riet
Yeliz Yildiz-Kaya
Egbert Bouwhuis
Nicole van Engelen
Tijl de Bruijn

PvdA
Sofie Kuilman
Frank Geerts
Willem van Es

Ouderenpartij Diemen
Peter Prins
Evert den Heijer

De heer PRINS: dank u voorzitter. Wij hebben ons als mede-indiener achter de motie gesteld. Alleen, vanmiddag heb ik even gegoogeld op doneerring en dan zie je dat een ring rond is en de foto daarbij was ook een ronde afvalbak, zoiets als een vuurkorf die je wel eens ziet om buitengelegenheden te verwarmen en volgens ons zijn de ondergrondse containers voor blikken, karton en plastic flessen vierkant en zijn waarschijnlijk alle gele bakken op 2 poten ook niet rond. Dus ik zou deze motie verder willen aanbevelen vanwege de achterliggende redenen en het college willen vragen uiterst creatief te zijn om het woord doneerring zodanig op te vatten dat de motie ook uitgevoerd kan worden.

Mevrouw VAN ENGELN: dank u voorzitter. Wat ons betreft mocht het beestje gewoon een naam hebben en of dat ding nou vierkant, driehoekig of rond is, I don't care.

De heer PRINS: voorzitter, ik vond het nodig om het eventjes op te merken want straks wordt gezegd we hebben helemaal geen ronde afvalbakken.

De VOORZITTER: we gaan gewoon alle afvalbakken vervangen door ronde afvalbakken maar de wethouder zegt nee.

Mevrouw VAN ENGELEN: voorzitter, dat zouden wij toch een soort van verspilling vinden.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. U zegt van als we die doneerring hebben worden er waarschijnlijk minder prullenbakken leeggehaald maar die garantie heb je niet. Mensen zullen altijd denken die heeft vergeten om hem op te hangen in de doneerring. Dus hij zal wel in de prullenbak zitten. Dus ik ben bang dat je het zwerfafval rond die vuilnisbakken toch blijft houden. Verder, aan wie doneer je dan die blikjes? Ik denk dat de meeste mensen die het nu uit de prullenbak halen ook die blikjes en flesjes meenemen. Als de proef een succes is wordt gezegd om het in meer plekken in Diemen te gebruiken maar wanneer is het een succes?

We vinden het wel erg kort dag na de invoering per 1 april om nu al te zeggen van misschien moeten we het anders inrichten. Een heleboel blikjes zijn nog in omloop zonder statiegeld. Dus laat het even op zijn beloop en we kijken over een half jaar en houdt uw motie aan.

Mevrouw VAN ENGELEN: dank u voorzitter. Een van de vragen was aan wie doneer je dan. Aan de persoon die het wenst mee te nemen. Ik zie kinderen ernaar op zoek gaan, wellicht voor een extra zakcentje, maar ik zie ook mensen die het zwaarder hebben in de samenleving en die letterlijk geld nodig hebben en er naar op zoek gaan. Ik gun het eigenlijk iedereen die daarnaar op zoek is. Er zijn mensen die blijkbaar niet prijs stellen op het zelf inleveren van die flesjes en blikjes en het gewoon nog weggooien. Die zien blijkbaar toch minder de waarde ervan maar aan de andere kant kan ik mij wel voorstellen dat ze het wel aan anderen gunnen. Dus op het moment dat ze het in die ring, driehoek, vierkant gewoon zetten. Dus aan wie doneer je? Aan hen die het hebben willen, aan hen die de moeite willen nemen om het uit de ring, vierkant, driehoek te halen.

Een andere vraag was hoe gaan we nou meten of dit een succes is. Dat vind ik inderdaad een goede vraag en die is ook wat lastiger te beantwoorden. Zoals ik al zei mij valt het nu al op, sinds april zie ik bijna wekelijks op plekken in Diemen mensen in vuilnisbakken graaien en dat vind ik eerlijk gezegd een heel pijnlijk gezicht wanneer ik door het winkelcentrum loop of over de campus. Voor mij is het al een succes wanneer ik dat minder zal zien doordat mensen dan niet meer hoeven te doen.

Dan de laatste. Is het niet te kort dag om het meteen anders te gaan inrichten. Eerlijk gezegd zie ik het ook als een kans nu we ook statiegeld op blikjes hebben, iets waar wij als GroenLinks overigens ook heel erg achter staan en waarvan wij ook graag willen dat we dat luid en duidelijk uitdragen als gemeente en daar hebben deze doneerringen in onze ogen ook een belangrijke rol bij. Het is ook een soort boodschap aan mensen die flesjes en blikjes nog steeds weggooien van goh, er zit wel degelijk waarde aan. Doe dat nou niet, je kunt het ook gewoon zelf inleveren. Dus in dat kader vinden wij het niet te vroeg.

Er is nog een andere reden waarom wij het niet te vroeg vinden en dat is omdat in Duitsland waar al heel lang statiegeld op blikjes bestaat en waar ook al heel lang deze methode succesvol toegepast wordt. Waarom zouden we wachten op het moment dat we zien dat het in een buurland al succesvol is?

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. Om op die laatste terug te komen. Mijn vraag is nog niet beantwoord van wanneer is het een succes. Hoe ga je dat meten? Het is een pilot, u wilt een proef.

Mevrouw VAN ENGELEN: dank u voorzitter. Ik dacht dat ik had geantwoord dat ik het al een succes vind op het moment dat ik minder mensen letterlijk in prullenbakken zie duiken. Dan vind ik het al een succes.

De heer ADVOKAAT: maar hoe ga je dat meten?

Mevrouw VAN ENGELEN: dat kunnen we ook met z'n allen gewoon zien. Ik zie dus nu echt regelmatig en ik weet niet hoe het voor andere mensen is. Ik zie meerdere mensen knikken. Ik heb dat echt zien toenemen sinds afgelopen april.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. Verder zegt u voorkom je hiermee dat mensen in vuilnisbakken gaan duiken. Dat kan je gewoon niet voorkomen. Ik zie niet in hoe u dat wilt voorkomen.

Mevrouw VAN ENGELEN: dank u voorzitter. Zoals ik net ook al aangaf. Het is niet het enige doel. Wat wij dus ook heel belangrijk vinden is de signaalfunctie die ervan uitgaat, namelijk dit zijn belangrijke grondstoffen. Het is zonde om ze weg te gooien en wellicht heb je zelf niet de behoefte om ze in te leveren maar laat ze dan voor een ander achter zodat die ze kan inleveren. Dus het is ook een soort zichtbaarheid die je daarmee creëert om te laten zien van dit zijn nog steeds bruikbare grondstoffen. Die willen we daarom niet in het restafval of het zwerfafval terugzien maar die willen we gewoon daadwerkelijk kunnen hergebruiken.

De heer A. DE JONG: dank u voorzitter. Ten eerste een vraag over Duitsland. U zegt dat het daar een succes is. Weet u wat de succesfactoren daar zijn, hoe dat is gemeten?

Mevrouw VAN ENGELEN: dank u voorzitter. Niet tot in details maar we weten wel dat daar veel gemeenten er enthousiast over zijn. Aan de andere kant begrijpen wij ook wel de scepsis die u nu uitspreekt omdat er in Nederland ook wat verschillende ervaringen zijn maar dat is natuurlijk ook voor een deel de reden waarom wij voorstellen om met een proef te komen zodat we zelf kunnen kijken hoe het bevalt.

De heer A. DE JONG: wat zijn ervaringen uit andere gemeenten waar u op doelt?

Mevrouw VAN ENGELEN: er zijn bijvoorbeeld zorgen of er eventueel meer afval ontstaat. Dat zijn bijvoorbeeld zorgen die er zijn maar tegelijkertijd zijn er ook positieve ervaringen waar mensen inderdaad zien van die blikjes en die flesjes worden meegenomen door mensen, die worden dus ingeleverd. Het heeft dus positieve effecten en wij vinden dat zo belangrijk, naast de signaalfunctie omdat die ringen zichtbaar zijn, dat wij het belangrijk vinden om het te gaan proberen in Diemen.

De heer A. DE JONG: dank u voorzitter. In principe is het een mooi idee maar de succesfactor is lastig te bepalen. Afgaande op uw ervaringen en dat u langsloopt bij de prullenbakken et cetera. Ik weet niet of dat het sterkste argument is om te zeggen van nu is het een succes en moeten we de proef voortzetten.

Mevrouw VAN ENGELEN: voorzitter, ik gebruik mijn ervaringen als illustratie maar ik vroeg net ook zijn er meerdere mensen in deze raad die die ervaring hebben. Daar kreeg ik positieve reacties op plus dat ik er ook andere inwoners van Diemen over gehoord heb. Dus het gaat niet puur alleen om mijn persoonlijke ervaringen.

De heer GEERTS: dank u voorzitter. Het is menswaardig. Dat iemand in een vuilnisbak moeten gaan graaien om er € 0,15 uit te halen of keurig netjes een ring ergens omheen leggen zodat iemand het zo mee kan nemen. Dat is ook een succesfactor.

De heer A. DE JONG: dank u voorzitter. Het meest ideale zou zijn als de mensen de blikjes niet nodig zouden hebben maar dat ze voldoende inkomen hebben.

Mevrouw VAN ENGELEN: natuurlijk maar dat is ook dezelfde discussie die we hier regelmatig gevoerd hebben over bijvoorbeeld de Voedselbank. Desalniettemin zijn wij in ieder geval heel erg blij dat we de Voedselbank hebben in Diemen die de mensen die het zwaar hebben ondersteunt.

De heer POELWIJK: dank u voorzitter. Wij kunnen deze motie van harte ondersteunen maar als we het toch hebben over de vorm en het uiterlijk van die ring zouden wij het niet erg vinden als het een wat esthetisch aantrekkelijker exemplaar wordt dan het voorbeeld uit de motie maar dat is een detail. Wij steunen dit verder van harte.

Mevrouw VAN ENGELEN: we maken er een hartje van meneer Poelwijk.

De heer GRISHAVER: dank u voorzitter. De Onafhankelijke Partij Diemen vindt dat afval in welke vorm dan ook inderdaad in de vuilnisbak hoort. Het moet worden ingeleverd, gerecycled, daar zijn we het allemaal mee eens. Sinds april 2023 zit er statiegeld op blikjes en kleine plastic flesjes. Het idee hierachter is dat mensen zich bewust worden dat blikjes en flesjes gerecycled moeten worden. Daar zijn we het allemaal over eens al levert het nog wel wat rompslomp op bij het inleveren. De blikjes mogen niet kapot zijn et cetera. Het idee achter de doneerring is een sympathiek idee. Echter we hebben wat onderzoek gedaan zoals ook onze vraag over het afvalfonds. De motie wordt rooskleuriger gepresenteerd dan de werkelijkheid ons leert en wat mevrouw Van Engelen zojuist heeft verteld en wel om de volgende redenen. Er wordt gesteld dat de doneerring in veel plaatsen al als oplossing wordt gebruikt. Er wordt gesteld dat het een goede manier is en de kosten kunnen worden betaald uit de zwerfafvalvergoeding. Dat laten we nu zitten want die is juist beantwoord maar de andere 2 redenen zal ik even doorlopen.

Er wordt gesteld dat de doneerring in veel plaatsen al als oplossing wordt gebruikt. Dat kan best zo zijn maar er zijn nu al gemeenten die als een van de eerste een pilot hebben gedaan en alweer terugkomen op het plaatsen van doneerringen. Dat zijn onder andere Zwijndrecht, Breda, Eindhoven en Gouda. Een paar van de overwegingen van deze gemeenten zijn de volgende: er werd te weinig gebruik van gemaakt, er werd veel ander afval gevonden in de ringen, er verdwenen zelfs een aantal ringen, die werden gesloopt. Aantrekkingskracht op wespen, de moeilijkheid tot het niet monitoren wat het resultaat is, dat is vrijwel onmogelijk om te monitoren. Zijn het werkelijk de minderbedeelden die er profijt van hebben of is het gewoon jeugd dat de blikjes eruit haalt of mensen die denken ik moet een brood halen, dus ik pak gewoon 3 blikjes eruit. Glazen potjes en ander glaswerk wordt ook in de doneerringen geplaatst. Ze vallen er wel eens naast en wie ruimt die rotzooi op? Dat zijn een paar overwegingen waardoor deze gemeenten hebben besloten om niet verder te gaan met de doneerringen.

Er wordt gesteld dat het een goede manier is maar zojuist heb ik gesteld dat het niet altijd de goede manier is. Wij denken dat er beter kan worden gekeken naar andere oplossingen. De prullenbakken werden net al genoemd. Misschien gescheiden prullenbakken op straat, zoals je ook wel eens op je werk tegenkomt, papier, glas en dat soort dingen. Die oplossingen zien wij liever tegemoet. Over de kosten hebben we het al gehad.

Verder zijn we natuurlijk wel benieuwd naar het volgende in de motie. Er wordt namelijk in de motie gesproken over andere mensen. Wij horen graag wie die andere mensen zijn. Zijn wij dat, is dat mijn buurvrouw, is het mijn buurman aan de andere kant? Wie zijn die andere mensen? Het is een beetje stigmatiserend wat hier in die motie staat van wie zijn die andere mensen. Ik vind het eigenlijk best wel een kwalijke zaak wie die andere mensen zijn.

Mevrouw VAN ENGELEN: die andere mensen willen wij juist zo breed mogelijk houden. Dus dit kan iedereen zijn. U had het erover dat het wellicht de jeugd zou kunnen zijn. Prima als de jeugd op die manier er een zakcentje mee wil verdienen. Recycling is recycling.

De heer GRISHAVER: voorzitter, alles overwegende, de punten die ik heb genoemd waardoor de andere gemeenten niet doorgaan, u kunt het gewoon lezen in het raadsbesluit van Zwijndrecht waarom ze dit heeft gedaan, zullen wij deze motie zeker niet gaan steunen.

Mevrouw VAN ENGELEN: dank u voorzitter. Ik benoemde natuurlijk eerder ook al in mijn antwoord richting de heer A. de Jong dat wij ons realiseren dat er ook gemeenten zijn die minder tevreden waren. Desalniettemin zijn er ook heel veel gemeenten die er juist wel tevreden mee zijn. Het is niet voor niets zo groot geworden in Duitsland en daarom dat wij ook voorstellen om hier een proef mee te doen zodat wij kunnen kijken hoe het in Diemen bevalt.

De heer GRISHAVER: dank u voorzitter. Dan stellen wij voor om deze motie eventueel aan te houden en de resultaten uit de andere gemeenten die pas in april of juni/ juli zijn begonnen met deze proefperiode van doneerringen even af te wachten, zoals de heer Advokaat ook al voorstelde, en eventueel naar andere oplossingen te gaan kijken maar het is nu gewoon te vroeg.

Mevrouw VAN ENGELEN: dank u voorzitter. Ik snap echt niet waarom het te vroeg is wanneer het in Duitsland al heel lang gebruikt wordt. In Nederland is het nieuw maar in Duitsland niet.

De heer JÄGERS: dank u voorzitter. Wij hadden ook aanvankelijk de nodige vragen. Veel vragen zijn inmiddels beantwoord maar wij zijn als fractie toch wel bevreesd dat er ernstige verrommeling optreedt, dat er juist meer zwerfafval zal ontstaan, met name wanneer het hard waait of stormt. Ik weet niet of daar nog oplossingen voor bedacht zijn in dit kader en wij vinden eigenlijk het wel een goede suggestie van de fractie van de Onafhankelijke Partij Diemen om eerst maar eens even aan te zien hoe de andere gemeenten hier tegenaan kijken en wanneer we een paar maanden verder zijn en zien hoe het gaat met de verwerking van die blikjes, om dan nog eens terug te komen op dit onderwerp want op dit moment vinden wij het ook inderdaad te vroeg om al een beslissing te nemen over deze oplossing want op zich steunen wij wel het punt van het hergebruik van grondstoffen. Dat vinden wij ook heel belangrijk.

De heer PRINS: dank u voorzitter. Misschien nog even ter ondersteuning en waarom wij het zo logisch vinden om deze motie mede in te dienen. Ik wil graag in herinnering brengen dat wij op 22 februari 2018 een motie hebben ingediend om aan te sluiten bij de Statiegeld Alliantie. Dat was toen nog een discussie of strijdpunt. Die motie is destijds unaniem gesteund door de raad, ook door de fractie van Leefbaar Diemen, en een van de belangrijkste overwegingen was toch dat plastic fragmenteert tot kleine deeltjes waardoor het milieu en het oppervlaktewater verandert in plastic soep wat gevolgen heeft voor waterdieren en via de voedselketen en drinkwater ook gezondheidsrisico's voor de mens vormt. Zolang

er blikjes en plastic flesjes worden weggegooid denken wij dat het geen bijdrage is aan een goed milieu en onze gezondheid en ik denk dat elke maatregel of middel die de afvalberg kan verminderen aangegrepen moet worden en die doneerring, wat dat dan ook mag zijn, is een goede bijdrage als proef om uit te voeren in Diemen.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. U zegt dat mensen die flesjes en blikjes weggooien maar denkt u dat diezelfde mensen dat netjes gaan ophangen bij een prullenbak?

De heer PRINS: voorzitter, dat heb ik helemaal niet gezegd. Het opvoeden van mensen om hun vuilnis op een nette manier weg te gooien is één maar we zien gewoon dat er heel veel flesjes nog uit de vuilnisbakken worden gehaald en om daar een bijdrage aan te leveren, een middel, ondersteunen wij deze motie graag en wij zijn er absoluut niet voor om die aan te houden maar we zijn ook heel benieuwd naar de reactie van het college.

Wethouder SIKKES: dank u voorzitter. Al voordat deze wethouder namens het college al dan niet zijn zegen heeft gegeven heeft die al wel gehoord van zijn thuisfront, namelijk zijn vader, dat onze blikjes gewoon naar de doneerring gaan maar ik zal eerst maar zeggen wat ik ervan vind voordat we überhaupt onze blikjes ergens naartoe gaan brengen. In principe staat het college hier positief tegenover en ik ben blij dat de heer Prins als laatste nog eventjes het woord heeft genomen om het vooral vanuit de afvalbenadering aan te geven want hoewel ik de insteek van GroenLinks heel sympathiek vind zie ik vooral de meerwaarde in het afval want laten we wel wezen, het statiegeld is in het leven geroepen om het uit het restafval te halen. Dus dat mensen het al dan niet netjes bij het restafval gooien is juist niet wat wij willen want wij willen juist dat ze het inleveren of dat een ander het voor hen inlevert zodat het gerecycled kan worden en op een hoogwaardige manier weer verder gebruikt kan worden. Dat kan niet als het bij het restafval zit. Dat kan met nascheiding niet of nauwelijks.

Dus ik sta hier sympathiek tegenover en ik vind het ook leuk om het als pilot te proberen in de gemeente. Ik zag iets van een half jaar na dato de raad informeren. Ik hoop dat dat is wanneer de ring hangt en niet vanaf het moment aannemen want dat staat er niet. Dus dat wil ik nog even heel helder hebben en dan kunnen we daarna de pilot starten en dan vind ik het interessant om te kijken of wij daadwerkelijk ook op die manier minder restafval in ons eigen publieke afval vinden in onze prullenbakken en ook daaromheen want wij vinden nu heel veel extra afval sinds de totstandkoming van het statiegeld en dat kan niet helemaal los staan van elkaar.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. 1 april is afgeschaft. U trekt nu al conclusies. Ik vind het wel erg vroeg, zeker voor het afvalbeleid waar u het over heeft. Uit het land hoor je juist positieve berichten dat door het statiegeld met name meer blikjes ingeleverd worden en dat er een stijgende tendens is. Dus ik zou zeggen laten we dat eerst even afwachten.

Wethouder SIKKES: voorzitter, dat er meer wordt ingeleverd is een open deur want daarvoor werd het niet ingeleverd en dat het ook een stijgende lijn heeft is ook een open deur want het is bekendheid en al zou deze doneerring alleen al aan die bekendheid en zou er geen een blikje in terecht komen maar alleen aan die bekendheid bij kunnen dragen, dan vind ik dat al meerwaarde want het gaat mij nogmaals vanuit deze portefeuille om het scheiden van restafval en daarin zie ik een positief effect die ik interessant vind om mee te nemen maar het is aan uw raad. Ik geef er een positief advies over en nogmaals, uw raad gaat hierover stemmen.

De heer PRINS: dank u voorzitter. Wethouder, ik neem aan dat u mijn eerste opmerking over de ronde doneerring heeft gehoord en dat u er creatief mee omgaat om daar eventueel ook een vierkante of een rechthoekige ring van te maken.

De heer GRISHAVER: dank u voorzitter. Wil de portefeuillehouder nog wel in overweging nemen dat Breda die als eerste de pilot is gestart in Nederland niet meer meedoet met de doneerringen om verschillende redenen, zo ook Zwijndrecht, Eindhoven en Gouda zoals ik al zei. Dus waarom zouden wij in Diemen deze proef gaan starten?

Mevrouw VAN ENGELLEN: dank u voorzitter. Misschien is het nog wel een goed idee om ze te recyclen en te vragen of we ze kunnen gebruiken.

Wethouder SIKKES: mits ze de juiste vorm hebben voorzitter want anders wordt dat ingewikkeld. Er werd mij zonet al enige creativiteit toegedicht zeg ik tegen de heer Prins. Dus ik denk dat dat wel gaat lukken en dat er verschillende formaten en manieren in de maak zijn. Wellicht dat inderdaad recycling op zo'n manier wel interessant is. Ik ben bijvoorbeeld ook geïnteresseerd in waar het op binnenplekken is gedaan, bijvoorbeeld binnen het Diemerplein. Dus daar ben ik ook geïnteresseerd in, dat weet ik niet. Dus wij gaan ook zeker te rade bij andere gemeenten maar of iets wel of niet per se een succes is geweest in andere gemeenten heeft mij nog nooit tegengehouden om het in Diemen wel of niet te doen.

De VOORZITTER: ik ga naar de besluitvorming. Welke fracties kunnen zich vinden in de voorliggende motie doneerringen. Dat zijn de fracties van GroenLinks, Partij van de Arbeid, Ouderenpartij Diemen en D66. Daarmee is de motie aangenomen. Dan ga ik naar de hamerstukken.

6. Erfgoedverordening Diemen 2023

Aangenomen.

7. Jaarstukken 2022, 1^e begrotingswijziging 2023 en Meerjarenbegroting 2024-2027 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

Aangenomen.

8. Meerjarenperspectief Grondzaken 2022

Aangenomen.

9. Jaarstukken 2022 en begroting 2024 GGD Amsterdam-Amstelland

Aangenomen.

10. Kader voor Dienstverlening

Aangenomen.

11. Geheim voordracht auditcommissie

Aangenomen.

12. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 21.59 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van donderdag 20 juli 2023.

, de voorzitter

, de griffier